Ankenævnet for Forsikring

915/13

Den 6. maj 2013 blev i sag nr. 83.552:

xxxxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxx xxxx
xxxx xxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren var gennem sit ansættelsesforhold omfattet af en pensionsordning i AP Pension. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist udbetaling af invalidepension.

Selskabet har afvist udbetaling af invalidepension med henvisning til, at selskabet finder, at klageren ikke med tilstrækkelig sandsynlighed har dokumenteret, at hans erhvervsevne var nedsat på grund af sygdom eller ulykke i dækningsberettigende grad, inden forsikringen den 1/6 2011 blev omskrevet til fripolice.

Forsikringen giver ret til fuld udbetaling ved 50 % erhvervsevnenedsættelse.

Klageren, der er født i 1955, ansøgte ved sin advokat ved brev dateret den 16/6 2011 om udbetaling ved invaliditet.

Forinden havde selskabet i brev dateret den 17/5 2011 meddelt klageren, at hans henstand med pensionsbidraget ophørte den 1/5 2011, og at klageren derfor skulle tage stilling til, hvad der fremover skulle ske med hans pensionsordning. Selskabet oplyste samtidig, at såfremt det ikke hørte fra ham inden 1/6 2011, gik selskabet ud fra, at han ikke ønskede at fortsætte med at betale til pensionsordningen og at ordningen herefter

ville blive ændret per 1/6 2011 til en hvilende ordning uden forsikringsdækning. Desuden oplyste selskabet, at hvis han senere ønskede at genoptage indbetaling af pensionsbidrag, forudsatte det, at han kunne afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger.

I brevet fra klagerens advokat af 16/6 2011 oplyste advokaten endvidere med henvisning til selskabets brev af 17/5 2011, at klageren ikke havde mulighed for at fortsætte forsikringen.

Selskabet fremsendte den 13. juli 2011 skema til brug for ansøgning om invalidepension til klageren og anførte desuden i følgebrevet til advokaten, at forsikringsdækningen var ophørt pr. 1/6 2011.

I ansøgningsskemaet udfyldt af klageren den 28/7 2011 oplyste klageren, at han havde været i behandling for Parkinsons syge siden 2000 og opgav desuden den 3/5 2011 som sin første fraværsdag. Klageren var op til sygemeldingen arbejdsløs.

Til brug for sagens behandling indhentede selskabet en række lægelige og kommunale oplysninger.

Af journalen fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"**Tirsdag d. 5. januar 2010**

Journal tekst - Almen
Kl. 18:12
Pt. henvender sig telefonisk.
Han synes der har været god virkning af Comtess. Han tager 3 tabl, men nu har han observeret at han nok kan klare sig med at tage 4 Madopar, når han samtidig taget Comtess, så vi aftaler at han taget 4 Madopar a 125 mg og samtid 4 Comtess for at se om det kan nå rundt i løbet af døgnet. Møder her igen om et par måneder når han er i ...
...
Tirsdag d. 24. Maj 2011

Journal tekst - Almen
Kl. 18:19
Pt. har kontaktet mig. Han synes, at der har været en vis bedring, efter at han har fået øget sin sifrol-dosis, så vi aftaler, at han fortsætter med den nuværende dosering.
...
Journal tekst - Almen

Pt. møder til kontrol. Han er velbehandlet på tabl. madopar 125 mg x 5. Ind imellem tager han en ekstra. Endvidere får han comtess 1 tabl. x 5, sifrol depot 2,1 mg + 0,52 mg om morgenen. Der skal ikke ændres på medicinen."

Af lægejournalen fremgår endvidere:

"**Dato: 15 08 2011 Initial: ...**

...

Pt. vil gerne indstilles til flexjob. Problem er at fingre på h. hånd 'går i stå' et par gange om dagen. Nakken låser sig fast ind imellem og der er intermit. besvær med h. fod også. Humøret er upåfaldende idag. Det virker ikke umiddelbart som om pt er påvirket cognitivt, men jeg kender ikke pt og har ikke lavet test. Primært må Kommunen søge oplysninger hos den neurolog, der kender pt så godt. Nok også en god ide med en second opinion hos en anden overlæge i neurologi. Medicin: Madopar 125 mg - 6 dgl (har været oppe på 8 stk dgl) Siffrol: 2,8 mg dgl og comtess 200 mg dgl. Obj finder jeg ikke noget idag.

rp lab for diverse. Tidl haft ekstremt lavt d-vit. niveau Det kan jo også have en betydning for pt's symptomer."

Af generel helbredsattest dateret den 24/8 2011 fremgår bl.a.:

"Parkinsonisme højresidig.

55-årig mand angiveligt med Parkinsonssyge siden 2000. Er diagnosticeret hos praktiserende speciallæge ... Aldrig udredt og behandlet på hospital. Aktuelt er problem, at pt. er arbejdsløs og ønsker sig sygemeldt fra nu af, idet han har svært ved at klare job. Er oprindeligt uddannet med cand.merc og HD-eksamen. Sidste job var som selvstændig konsulent. Det ophørte den 30/10. Siden da har pt. været på sygedagpenge via A-kasse. Pt. selv beskriver, at hans medicinforbrug (Madopar) er steget. Symptomerne har været værre. Symptomerne er, at højre hånds fingre går i stå et par gange om dagen. Låser fast. Nakken låses også indimellem fast. Har angiveligt intermitterende halten, idet der også intermitterende er problemer med højre ben. I perioder været velmedicineret med Madopar, men det har været mere vanskeligt den senere tid.

...

4. Behandlingsmuligheder

Pt. er tilsyneladende behandlet fint, idet han ikke fremtræder parkinsonistisk. Medicin se tidligere under sygehistorien. Jeg synes, at man skulle få pt. revurderet af anden neurologisk overlæge. Overlæge for at sikre diagnosen.

5. Beskrivelse af funktionsevnen

Som pt. beskriver sine symptomer, vil han ikke kunne klare ethvert job. Har en længerevarende uddannelse og arbejder mest med kontorarbejde, hvilket er en fordel. Med de symptomer, han beskriver, vil det måske være oplagt at indstille ham til flexjob. Jeg synes egentlig ikke, at pt. skal sygemeldes, som han har det lige nu. Arbejdsprøvning vil være en god ide."

I erklæring fra egen læge er bl.a. noteret:

"**Da: 15 08 2011** Tp: Continuation Dg: Ini: ...

...

Pt. vil gerne indstilles til flexjob. Problem er at fingre på h. hånd 'går i stå' et par gange om dagen. Nakken låser sig fast ind imellem og der er intermit. besvær med h. fod også. Humøret er upåfaldende idag. Det virker ikke umiddelbart som om pt er påvirket cognitivt, men jeg

kender ikke pt og har ikke lavet test. Primært må Kommunen søge oplysninger hos den neurolog, der kender pt så godt. Nok også en god ide med en second opinion hos en anden overlæge i neurologi.
...
Obj finder jeg ikke noget idag.
rp lab for diverse. Tidl haft ekstremt lavt d-vit. niveau Det kan jo også have en betydning for pt's symptomer."

Af journalnotat fra kommunens jobcenter fremgår:

"Pgl. har flg. skånebehov: Ikke arbejde sammen med for mange mennesker (storrumskontor), ikke lang transporttid, ikke fysisk betonet arbejde.
Pgl. mener selv at han har en høj stresstærskel, almindeligt søvnbehov og helt ok hukommelse.

Har kompetencer indenfor analyse, formuepleje, investering, udvikling, projekter, skrivning af oplæg + div. andet skrivearbejde.
...
07.03.2012 [Klageren] er henvist til Jobfundamentet da virksomhedskonsulenterne har haft en høj sagsbelastning. Ut. har d.d. modtaget følgende e-mail fra Jobfundamentet:
'Udover kontakt under kurset, har jeg haft individuelle samtaler med [klageren], og planen er nu, at han skal i praktik indenfor finansområdet - f.eks. kreditinstitutter, større virksomheder el. lign. Han har deltaget meget motiveret i undervisningen, og har haft en god kontakt til de øvrige deltagere - har været fraværende en dag, hvor medicinen ikke havde den nødvendige effekt. Han er blevet sat lidt op i medicin, og forventer at dette vil have positiv indflydelse på hans funktionsevne, så umiddelbart er han optimistisk."

Af neurologisk speciallægeerklæring dateret den 4/10 2011 fremgår desuden:

"**Aktuelle:**
Patienten startede ca. 1997 med, at han gik stift med højre ben, hvilket hans kollega bemærkede. Kom dog først til neurolog i 2000, hvor man stillede diagnosen hemiform parkinsonisme.
Der blev foretaget CT-scanning, som skulle have vist normale forhold, ifølge patienten, og efterfølgende startede han i Sifrol-behandling med god effekt. Det har igennem årene været nødvendigt at øge Sifrol-dosis, og der er for 5-6 år siden også tillagt Madopar-behandling, og inden for det seneste år Comtess.
Patienten har i hele forløbet kun haft højresidige symptomer. Omkring diagnosticeringstidspunktet var der også armsymptomer, hvor han havde svært ved at læse, hvad han selv skrev.
Der har ikke rigtig været nogen rystesymptomer, men der har alene umedicineret været tale om langsomme stive bevægelser.
Patienten er fortsat i stand til at løbe og kan på løbebånd løbe ca. 20 min.
...
Konklusion:
55-årig mand med over ti års varende hemiforme parkinsonistiske symptomer i form af muskelstivhed, som har responderet på antiparkinson-behandling.
Aktuelt er patienten neurologisk intakt uden nogen form for symptomer, og det er påfaldende, at patienten over en så lang årrække, stadigvæk har en så mild Parkinson. Man kan imidlertid ikke afvise, at det er det, han har en meget mild form af.

> Der er næppe tvivl om, at patienten har en bevaret arbejdsevne, men om den er hel normal aktuelt, er svært at udtale sig om. Det har patienten heller ikke selv rigtig nogen mening om, da han reelt ikke har arbejdet i nu to år.
> Min vurdering er, at han i hvert fald har en arbejdsevne på mindst to tredjedele af det normale inden for sit erhverv, måske højere, men denne vurdering bør efterprøves ved en aktivering/arbejdsprøvning, eller at patienten prøver et ordinært arbejde inden for sit fag i en periode. Tilstanden har været meget langsom fremadskridende, jævnfør at der har været behov for øget medicinering. Man må antage, at denne langsomme progression vil fortsætte, hvorfor vurdering af erhvervsevnen kan ændre sig med tiden."

På baggrund af de modtagne oplysninger meddelte selskabet ved brev af 22/5 2012 klageren afslag på udbetaling af invalidepensionen.

Klageren var utilfreds med selskabets afgørelse og klagede ved sin advokat den 16/7 2012 og den 28/8 2012. Klagerens advokat opfordrede bl.a. selskabet til at lade klageren undersøge af en af advokaten udpeget læge.

Selskabet valgte ikke at efterkomme advokatens anmodning og fastholdt afgørelsen, hvorefter klageren ved sin advokat ved brev af 22/10 2012 har indbragt sagen for Ankenævnet for Forsikring og hertil anført:

> "Klager tegnede i sin tid en forsikring hos indklagede under ovenstående police nr. Policen gav ret til en invaliditetserstatning ved en nedsættelse af arbejdsevnen med mindst halvdelen. Skaden er anmeldt den 28. juli 2011, jf. bilag ...
>
> Den 22. maj 2012, jf. bilag ..., meddelte Selskabet afslag til udbetaling af invalidepension. Selskabets begrundelse er alene, at der ikke er bevist en nedsættelse af erhvervsevnen med mindst halvdelen.
>
> Efter at have gennemgået de lægelige akter, der fremlægges som bilag ..., tilskrev advokat ... AP Pension, således som det fremgår af bilag ..., den 16. juli 2012, hvor han her gendrev de 'lægelige' begrundelser som Selskabet fremkom med.
>
> Det fremgår endvidere af afslaget af 22. maj 2012, at han ikke gjorde gældende, at erhvervsevnen var nedsat med mere end det halve, efter at policen ophørte, efter 31. maj 2011.
>
> Det bemærkes, at klageren, jf. bilag ... og ... på Internettet har fået fastslået, at forsikringen tilsyneladende stadigvæk dækkede.
>
> Det gøres gældende, at klageren har godtgjort, at han allerede længe før den 31. maj 2011 opfyldte betingelsen for at have mistet sin erhvervsevne med mere end halvdelen, jf. navnlig bilag ..., sammenholdt med de lægelige akter, bilag ...

Selskabet har ikke ønsket at acceptere, at professor ... foretog en vurdering af klageren, selvom AP Pension gør gældende, at der foreligger forskellige divergerende opfattelser lægerne imellem.

Endelig gør jeg opmærksom på, at Selskabet efter klagesagens start først den 30. august 2012, jf. bilag ..., gjorde gældende, at forsikringen var ophørt. Dette er uden betydning allerede af den grund, at sygdommen før det påståede ophørstidspunkt allerede havde bevirket, at klageren havde mistet halvdelen af sin erhvervsevne og dels, at man tilsyneladende havde afskrevet sig at gøre dette synspunkt gældende, hvilket bl.a. støttes af pensionsoversigterne, jf. bilag ... og ...

2.
Selskabet anerkender at skulle betale invalidepension i henhold til den tegnede forsikring i forbindelse med Parkinson Sygdom. Betalingen skal ske ved forfaldsdag regnet fra skadeanmeldelsens indgivelse den 28. juli 2011."

Klageren har fremsendt udskrift fra internettet ved log in på hans pensionsoversigt. Heraf fremgår bl.a.:

"**Udbetaling ved tab af arbejdsevne**

Her kan du se, hvor meget du får udbetalt, hvis du mister din arbejdsevne.

! Alle beløb er før skat S = Skattepligtig F = Skatte og afgiftsfri A = Afgiftspligtig

		Leverandør	Aftalenummer	Bemærkninger	Engangs	Ophørende	Livsvarig
√		AP Pension	Pol	Dækker indtil 65 år		S 216.000 kr.	

"

Selskabet har i svarbrev af 22/11 2012 til nævnet anført:

"**AP Pensions holdning**
Ud fra de foreliggende oplysninger i sagen, finder vi det ikke godtgjort, at Klager med tilstrækkelig sandsynlighed har dokumenteret, at hans erhvervsevne var nedsat på grund af sygdom eller ulykke i dækningsberettiget grad, inden forsikringen den 1. juni 2011 blev omskrevet til fripolice.
...
Forsikringstiden
Ved brev af 17. maj 2011 (Bilag ...) har selskabet skrevet til klager, at henstand med præmiebetaling var udløbet, og at klager skulle vælge, hvad der skulle ske med forsikringsdækningen. Det fremgår ganske klart af brevet, at hvis selskabet ikke hørte fra klager inden den 1. juni 2011, gik selskabet ud fra, at klager ikke ønskede at fortsætte sin pensionsordning, og at dækningerne ville falde bort.

Selskabet hørte ikke fra klager inden fristen udløb. Efter svarfristens udløb den 1. juni 2011 meddelte klagers advokat i brev af 16. juni 2011 (Bilag ...) selskabet, at dækningerne ikke ønskedes fortsat. Det fremgår således, *at 'Af ovenstående følger selvsagt, at min klient ikke har mulighed for at fortsætte forsikringen, jævnfør Deres brev til min klient af 17. maj 2011.'*

Henset til det usædvanlige i, at klagers advokat i samme brev meddelte, at klager ikke ville fortsætte dækningerne og udbad sig en skadesanmeldelse, fandt selskabet anledning til at bekræfte i brev af 13. juli 2011 (Bilag ...), at dækningerne var ophørt pr. 1. juni 2011. Hver-

ken klager eller dennes advokat har efterfølgende givet udtryk for, at forsikringen ikke skulle være ophørt.

Da klagers interesser har været varetaget af advokat under hele forløbet, og da klager og dennes advokat hverken før eller efter fristens udløb har givet udtryk for ønske om at fortsætte dækningerne, og da selskabet ikke har modtaget indvendinger mod at disse ophørte pr. 1. juni 2011, og da der ikke foreligger særlige forhold, som kunne føre til et andet resultat, er det selskabets opfattelse, at det må lægges til grund at dækningen ophørte den 1. juni 2011.

Nedsat erhvervsevne
Det er en forudsætning for udbetaling, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad inden 1. juni 2011, jf. ovenfor.

Det er derfor udelukkende relevant at se på oplysninger om klagers helbredsforhold frem til 1. juni 2011. Vi anser det derfor ikke - som foreslået af klagers advokat - relevant at indhente nye lægelige oplysninger, da en ny speciallægeundersøgelse vil omhandle klagers tilstand nu og ikke meningsfyldt vil kunne udtale sig om tilstanden før den 1. juni 2011.

Som det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 34, kan AP Pension til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i ydelsesberettiget grad og kan forlange de oplysninger, som AP Pension anser for nødvendige til bedømmelse heraf. Det er forsikrede, der skal dokumentere, at han er berettiget.

Ifølge sagens oplysninger (Bilag ...) har klager været arbejdsløs frem til 31. maj 2011, hvor han på egen foranledning sygemeldtes. Så længe forsikrede ikke er sygemeldt, men står til rådighed for arbejdsmarkedet, har det formodningen mod sig at en evt. erhvervsevnenedsættelse skulle skyldes sygdom. Allerede derfor mener vi ikke, at klager kan dokumentere, at betingelserne for udbetaling fra forsikringen er opfyldt i forsikringstiden.

Forud for forsikredes sygemelding den 31. maj 2011, foreligger der ikke nævneværdige materiale om klagers helbredstilstand, hvilket forekommer logisk, da han ikke har været sygemeldt.
...
Med henvisning hertil finder vi det godtgjort, at klagers erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettiget grad i forsikringstiden."

Klagerens advokat har efterfølgende fremsendt kopi af klagerens kommunes "Anmodning om slutattest".

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"§ 13. Henstand med bidragsbetalingen

A. Firmaordninger

Stk. 1. Forsikrede kan få henstand med bidragsbetalingen. Ønske herom skal fremsættes, inden AP Pensions forpligtelser er nedsat eller ophørt som følge af manglende bidragsbetaling, jf. § 11, punkt A. Forsikringsdækningen bevares i henstandsperioden, forudsat at der er sikkerhed for betaling for risikodækningen i opsparingen, se dog under 'Fratrædelseshenstand' i § 13, punkt A, stk. 2.

8. 83.552

...
Fratrædelseshenstand

Forsikrede kan vælge henstand med bidragsbetalingen i forbindelse med fratrædelse fra sit ansættelsesforhold, når der er betalt bidrag i mindst et år. Denne henstand med bidragsbetalingen til forsikringsdækningen kan gives i op til et år ad gangen. Prisen for forsikringsdækningen betales af opsparingen i fondene. Dog bortfalder dækningen ved Ulykkesforsikring, KundeKasko, Kritisk Sygdom og øvrig risikodækning, der er etableret som 'Livsforsikring uden fradragsret'.
...
Afsnit 3. Forsikringsdelen

§ 30. Forsikringsdækning

Stk. 1. Forsikrede kan såvel på tegningstidspunktet som senere tegne forsikringsdækning mod afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger.
...
3.2. Invaliditet (AP Pension)

§ 32. Definition af invaliditet/erhvervsevnenedsættelse

Fællesregler for midlertidig erhvervsevnenedsættelse og varig erhvervsevnenedsættelse

Dækning ved invaliditet
Det fremgår af forsikredes pensionsoversigt, om forsikrede har ret til udbetaling ved 1/2 eller 2/3 erhvervsevnenedsættelse.
...
Midlertidig erhvervsevnenedsættelse
Ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde som følge af sygdom/ulykke.

Dækningsberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter AP Pensions skøn - pga. sygdom eller ulykke ikke længere skønnes at være i stand til ved egen arbejdsindsats at oppebære en indtægt, der er mere end 1/3 henholdsvis 1/2 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse kan tidligst ske efter karensperiodens udløb, jf. § 35, stk. 1.

Udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse kan ske i begyndelsen af perioden med nedsat erhvervsevne og for en begrænset periode.

Når AP Pension har vurderet, at forsikrede varigt har mistet den generelle erhvervsevne, ophører forsikredes ret til udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse.

Udbetaling efter reglerne om midlertidig erhvervsevnenedsættelse ophører senest efter 24 måneder.
...
Varig erhvervsevnenedsættelse

9. 83.552

Fortsætter forsikrede med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at forsikredes fremtidige erhvervsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes generelle erhvervsevne varigt er nedsat med 2/3 eller 1/2.

Ved generel erhvervsevne forstås evnen til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv.

Vurderingen af forsikredes generelle erhvervsevnenedsættelse foretages under alle omstændigheder senest, når forsikrede har været midlertidig uarbejdsdygtig i 24 måneder. AP Pension kan dog for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af den varige erhvervsevnenedsættelse. Så længe udskydelsen varer, fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidig erhvervsevnenedsættelse.

Forsikredes generelle erhvervsevne anses for varigt at være nedsat i dækningsberettiget grad, når forsikrede - efter AP Pensions skøn - ikke længere er i stand til at oppebære en indtægt på mere end 1/3 henholdsvis 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:

Nævnet lægger ved sin afgørelse til grund, at klagerens advokat i brev af 16/6 2011 meddelte selskabet, at klagerens forsikringsdækninger ikke skulle fortsætte. Klagerens forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne er herefter ophørt den 1/6 2011. Nævnet skal herefter tage stilling til, hvorvidt klagerens erhvervsevne inden tidspunktet for forsikringens ophør var nedsat med mindst 50 %.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har sandsynliggjort, at hans erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke var nedsat i dækningsberettigende grad, inden forsikringen den 1/6 2011 blev omskrevet til fripolice.

10. 83.552

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson